





## مقدمه

### نظریه‌ی انتقادی چیست؟

فلسفه از آغاز، عنصری از طغیان و ضدیت با وضع موجود را با خود همراه داشته است. افلاطون در آپولوژی<sup>۱</sup> یا دفاعیه‌ی رسمی خود چگونگی محکومیت سقراط<sup>۲</sup> را به دست شهروندان آتنی شرح می‌دهد. سقراط به اتهام فاسد کردن اخلاق جوانان و شک به وجود خدایان محکوم می‌شود. در این اتهامات جنبه‌ای از حقیقت وجود دارد.

سقراط در حکمت و عقلانیت رایج شک می‌کند. او باورهای دیرپا و پابرجا را در معرض موشکافی قرار می‌دهد و به تحقیق و بررسی در اموری فراتر از نظم موجود می‌پردازد. هرآنچه به نام «نظریه‌ی انتقادی»<sup>۳</sup>، مشهور است بر پایه‌ی چنین میراثی ساخته می‌شود. این گرایش جدید فلسفی در فاصله‌ی جنگ جهانی اول و دوم شکل می‌گیرد و مهم‌ترین نمایندگان آن بی‌رحمانه به بهره‌کشی، سرکوب و بیگانگی پنهان در تمدن غرب می‌تازند.

1. Apology  
3. Critical Theory

2. Socrates